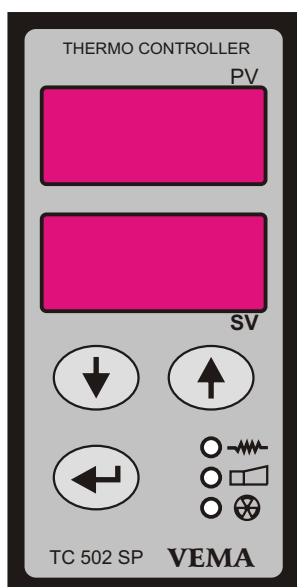
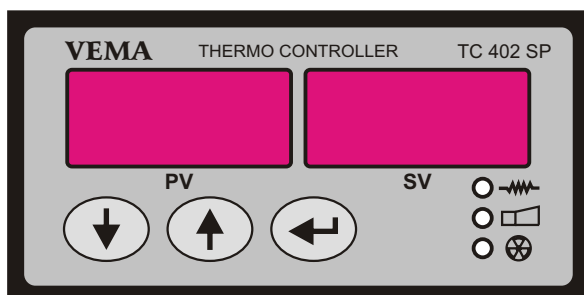

Термоконтролер TC502SP/TC402SP

- ◆ *On/Off* или *2-PID* регулиране;
- ◆ *самооптимизация* на параметрите към обекта за регулиране (*auto-tuning*);
- ◆ *следене на тока на нагревателя* (*heater burnout detection*);
- ◆ *възможност за плавно достигане до зададена температура* (*ramp-function*);
- ◆ *широк температурен обхват: от -199 до 999 °C.*

ИНСТРУКЦИЯ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ

INSTRUCTION MANUAL

Въведение

Микропроцесорните термоконтролери *TC502(402)SP/-J/-P* предлагат оптимален комфорт на обслужване и визуализация.

Термоконтролерите *TC502(402)SP-J* са предназначени за работа с термодвойки тип *J*, а *TC502(402)SP-P* са предназначени за работа с терморезистори *Pt100*. По заявка могат да се прилагат и други типове термоелементи.

Изходният сигнал е релеен контакт или постоянен ток.

Програмно, чрез клавиатурата на лицевия панел може да се задава типа на регулатора като *On/Off*, двупозиционен *PID* или трипозиционен *PID*.

За постигане на правилно привързване на контролера към обекта за регулиране е въведен оптимизиращ алгоритъм за изучаване параметрите на обекта и оптимална настройка на параметрите на контролера към него.

За предпазване от големи отклонения в технологичния режим на управляваните обекти контролерът притежава релеен изход за аварийни ситуации, програмно избираеми в различни режими.

За непрекъснато следене за състоянието на нагриващите елементи е въведен вход от токов трансформатор и програмно задаване на граница за допустим минимален ток.

Зададената температура *SV* (*Set Value*) и отработената температура *PV* (*Process Value*) се индикират непрекъснато в работен режим на контролера. При натискане и задържане за 5s на бутон “←” в този режим контролерът показва текущата стойност на тока през нагревателя в ампери.

Задаването на параметрите в контролера се осъществява с мембранна клавиатура, като в този случай дисплея за зададената температура *SV* индикира стойността на избрания параметър, а дисплея за отработената температура *PV* индикира мнемониката за съответния параметър.

Процесите: нагриване (☐), охлаждане (⊗) и аларма (☐) се индикират с независими светлинни индикатори.

Всички параметри могат да се променят по всяко време с еднократно натискане на бутон или скоростно при задържането му.

Стойността на параметрите се ограничава автоматично до възможните стойности за съответния параметър.

Технически характеристики

1. Диапазон на регулиране:	от -199 до 999°C.
2. Точност на поддържане:	от 0,2% до 1,0%.
3. Обхват на параметрите:	
коэффициент на пропорционалност -	P от 0 до 100 %;
диференциална константа -	td от 0 до 200 s;
интегрална константа -	ti от 0 до 999 s;
време на цикъла -	tc от 0 до 200 s;
граница за аларма -	tA от -199 до 999°C;
хистерезис -	НУН от 0°C до 99.9 °C.
ток на нагревателя -	cur от 0 до 50 А.

ВНИМАНИЕ !!!

За измерване на тока на нагревателя се използва токов трансформатор с преводно число 1000 и под никакъв предлог не се допуска директно свързване на термоконтролера към нагревателя.

4. Индикация - седемсегментна	LED, h=14,2 mm.
5. Изпълнителни изходи:	
релейни -	max 2A/250V cosΦ=1;
по заявка могат да бъдат:	
отворен колектор -	0/24V до 30 mA.
6. Захранващо напрежение -	от 187 до 242 V/48-62 Hz.
7. Габаритни размери -	48x96x135 mm.
8. Работна температура -	от 0 до 50°C.

Мнемоника на параметрите

А) Системни параметри

Тези параметри могат да се извикват чрез натискане и задържане на бутон “ ← “ и натискане на бутон” ↑ “:

1. **tAL** - долна граница на температурата за аларма.
2. **tAU** - горна граница на температурата за аларма.
3. **cur** - долна граница на тока на нагревателя в амperi.
4. **rEP** - Крайна температура за плавно достигане.
5. **r-d** - скорост на нарастване на температурата при включен рамп в градуси за минута до достигане на **rEP**.
6. **AtI** - тип алармена зона (**A3**), който може да включва:
  - “L” - за температури под границата **tAL**;
  - “U” - за температури над границата **tAU**;
  - “c” - за ток през нагревателя под границата “**cur**”.

Например, при $At1='LU'$, алармената зона ще е под tAL и над tAU . Ако се избере $At1='oFF'$, то контролерът работи без алармена зона.

6. $At2$ - действие на алармения изход:

“ nor ” - (*normal*) аларменият изход работи в съответствие с $At1$;

“ Sb ” - (*Stand-by*) алармената зона се определя от $At1$, но при включване на регулатора до достигане на неалармена зона аларменият изход работи като в неалармена зона, като индикаторът “ SV ” се установява в мигащ режим за да сигнализира, че все още не е достигната неалармена зона.

“ r ” - (*reverse*) аларменият изход работи инверсно на $At1$, т.е.

Сработва извън $A3$ и изключва върху $A3$;

“ Sbr ” - едновременно “ Sb ” и “ r ”.

7. Ctr - тип на регулатора:

“ oFF ” - контролерът само отчита без да регулира;

“ onF ” - контролерът работи като *On/Off* регулатор (виж “ HYN ” и “ HYS ”);

“ Pid ” - контролерът работи като двоен PID регулатор.

8. POS - избиране на НАГРЯВАНЕ и ОХЛАЖДАНЕ:

“ H ” - двупозиционен регулатор с нагряване;

“ C ” - двупозиционен регулатор с охлаждане;

“ HC ” - трипозиционен регулатор.

9. Opt - параметър за стартиране на оптимизация:

“ oFF ” - не се предприема оптимизация и при натискане на “ $\leftarrow$ ” контролерът се връща в работен режим;

“ on ” - при натискане на “ $\leftarrow$ ” се предприема самооптимизация на контролера с цел определяне на най-подходящи PID параметри за конкретния обект на регулиране.

10. Съобщения от вътрешния самотест на контролера: при откриване на некоректна комуникация с EEPROM паметта на контролера се изписва на дисплея мнемоника “ $EPr Err$ ”; при прекъсване във веригата на термодвойката се изписва съобщение с мнемоника “ $oFF Err$ ” в мигащ режим.

Б) Параметри за PID и On/Off.

Тези параметри могат да се извикат от работен режим чрез натискане и задържане на бутона “ $\leftarrow$ ” и натискане на бутон “ $\downarrow$ ”:

1. tcH - време на цикъла при нагряване;

2. PH - коефициент на пропорционалност за нагряване;

3. tdH - диференциална времеконстанта за нагряване;

4. tiH - интегрална времеконстанта за нагряване;

5. HYN - хистерезис на нагряването при *On/Off* регулиране;

6. tcC - време на цикъла при охлаждане;

7. PH - коефициент на пропорционалност за охлаждане;

8. tdH - диференциална времеконстанта за охлаждане;

9. tiH - интегрална времеконстанта за охлаждане;

10. HYN - хистерезис на охлаждането при *On/Off* регулиране;

Управление

За настойване на зададената температура се използват стрелките в работен режим. При задържане повече от 1s на бутоните “↓” или “↑” стойността на текущия параметър се променя скоростно. За настройване на другите параметри на контролера се натиска и задържа бутона “←” и едновременно се натиска “↑” за режим “Системни параметри” или “↓” за режим “Параметри за *PID* и *On/Off*”, след което всеки параметър може да се настройва по същия начин, както задаването на температура. Записването на текущия параметър и преминаването към следващия става чрез бутон “←”. Извеждането в работен режим става след преминаване през всички параметри на избрания режим. За въвеждане в режим на самооптимизация се записва “*on*” като стойност на системния параметър “*Opt*”. След завършването ѝ контролерът автоматично преминава в работен режим. Самооптимизацията може да се прекрати чрез натискане и задържане на бутона “←”.

При нормална работа на контролера, отработената температура е равна на зададената - или се поддържа с отклонение до 1°C. По-големи отклонения от 2-3°C са признак за неправилно подбрани параметри, външни въздействия, интензивни електрически смущения, неправилно разположение на сензорите или повреди.

Стойността на тока през нагревателя може да се наблюдава като в работен режим се натисне и задържи бутон “←”. В този случай на *PV* дисплея се изписва “*cur*”, а на *SV* - стойността на тока в амperi. Връщането към нормален работен режим със зададена и измерена температура се извършва с повторно натискане и задържане на бутон “←”.

Особености

При първоначално включване на контролера и избран параметър *At1* “*Sb*” или “*Sbr*” (вж. МНЕМОНИКА НА ПАРАМЕТРИТЕ), на индикатора *SV* ще се установи мигащ режим докато измерената температура *PV* не достигне неалармена зона. Това е индикация, че машината не е готова за включване на главно задвижване и затова в този случай изходът за аларма остава в неалармено състояние, т.е. релето за алармен изход няма да работи.

Самооптимизацията е режим, при който контролерът извършва опознаване на обекта за регулиране и избира оптимални параметри, като се предполага, че обектът е правилно конструиран. Стартирането на самооптимизация се извършва чрез записване на “*on*” като стойност на системния параметър “*Opt*” след предварително определени параметри *SV* и *POS*. На индикатора *SV* се изписва “*Opt*” в мигащ режим до завършване на оптимизацията. Препоръчително е при оптимизиране на нагриващ, респ. охлаждащ *PID*, да се осигури известен (поне 30°C) аванс на началната температура спрямо зададената, например, за оптимизация нагриване - да се включи при значително по-ниска температура от зададената.

В случай, че след самооптимизация, контролерът е избрал коефициент на пропорционалност по-голям от 80% е признак за недостатъчна мощност на нагревателя (охладителя). Когато този коефициент е по-малък от 10%, е признак за преоразмерен нагревател (охладител).

Препоръки

По-добро поддържане на зададената температура се постига с по-малки интервали на цикъла, което води до по-честа комутация и при релейно-контакторно управление - до ускорено износване на комутационните елементи. Препоръчителен компромисен интервал за време на цикъла tC е около 10s.

Диференциалната времеконстанта определя изпреварващото действие на регулатора и от нея зависят до голяма степен колебанията около зададената температура в началния момент на регулиране. Когато не е използван режим на самооптимизация е препоръчително да се започне с диференциална времеконстанта за нагриване (tdH) около 40-50 s, а за охлаждане (tdC) 15-35 s.

От интегралната времеконстанта зависи сходимостта на процеса на терморегулиране към зададената температура с минимални отклонения. Термоконтролерите са оптимизирани по отношение на интегрирането за облекчена сходимост, като времеконстантите $tiH=150$ до 350 s и $tiC=150$ до 250 s за множество обекти дават добри резултати.

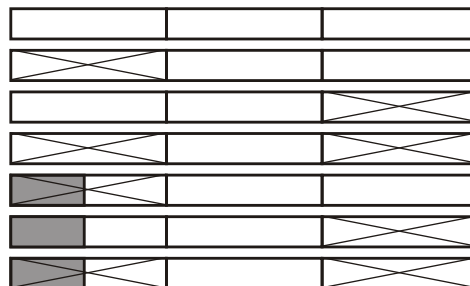
Коефициентът на пропорционалност зависи от местоположението на зададената температура върху характеристиката на нагревателя (охладителя), поради което е трудно да се посочат препоръчителни стойности. При оптимален избор на нагревателя (охладителя) е подходящо PH и PC да се изберат около 20%.

Посочените препоръки са ориентировъчни и е най-добре да се изпълни процедурата по самооптимизация на контролера и след това, ако е нужно, да се докоригират параметрите в динамичен режим.

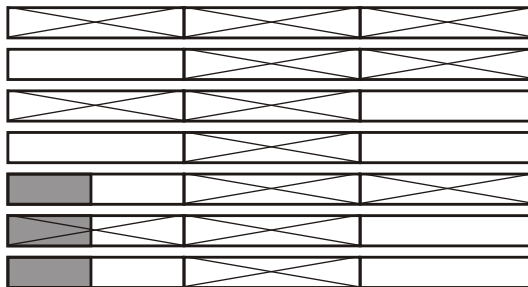
Типът на режима за алармиране се избира в зависимост от технологичния процес, като за екструдерни машини, например е опасно включване на главното задвижване преди да е постигната стопилка около шнека. В такъв случай следва да се избере тип на аларма $At1$ "L" или "LU". Когато е недопустимо превишаване на определена температура се избира режим "U" или "LU". Ако аларменият изход трябва да работи инверсно, се избират съответните режими с $At2$ "r" или "Sbr". По-долу е показана графична илюстрация на различните типове аларма.

- 1). $At1="Off"$; $At2="nor"$
- 2). $At1="L"$; $At2="nor"$
- 3). $At1="U"$; $At2="nor"$
- 4). $At1="LU"$; $At2="nor"$
- 5). $At1="L"$; $At2="Sb"$
- 6). $At1="U"$; $At2="Sb"$
- 7). $At1="LU"$; $At2="Sb"$

- 8). $At1="Off"; At2="r"$
- 9). $At1="L"; At2="r"$
- 10). $At1="U"; At2="r"$
- 11). $At1="LU"; At2="r"$
- 12). $At1="L"; At2="Sb \& r"$
- 13). $At1="U"; At2="Sb \& r"$
- 14). $At1="LU"; At2="Sb \& r"$

Температурата за плавно достигане rEP следва да се избира съобразно с обекта за регулиране, като се има в предвид работната температура. Например, при горещо-канални системи на шприцавтомати тази температура се избира около средата на зададената температура SV за да не се натоварва прекомерно нагревателя в началния момент. Скоростта за нарастване на температурата $r-d$ при включен рамп се избира съобразно бързодействието на нагревателните елементи.

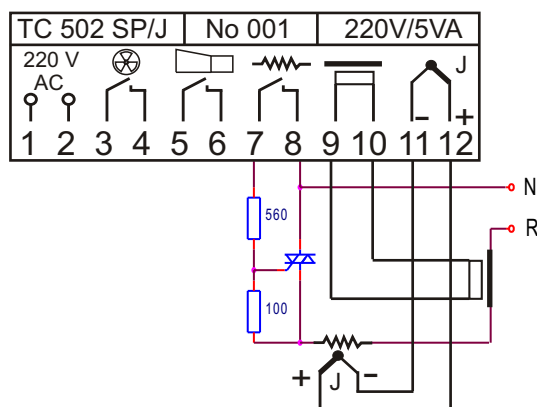
Възможността за плавно достигане се изключва чрез нулиране на параметъра rEP и/или $r-d$. Стартирането на оптимизация или преминаване в режим за настройка на параметри прекъсва режима за плавно достигане.

Когато се следи токът на нагревателя е препоръчително границата cur да се зададе с 20% по-малка от номиналния ток на нагревателя поради колебанията в мрежовото захранване.

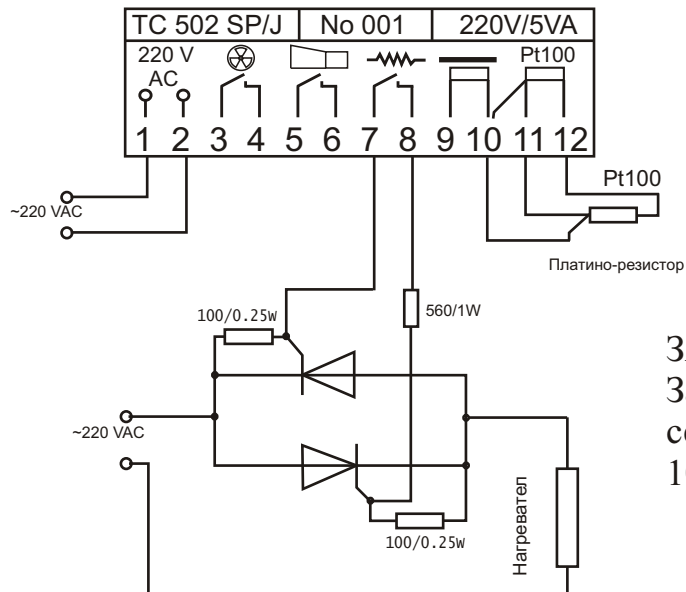
Механично присъединяване и монтаж

Контролерите са предназначени за монтиране върху лицеви панели на електрически табла, като отворът за присъединяването им е правоъгълник със страни $(44+0,3) \times (91+0,5) \text{ mm}$. Надеждно закрепване се постига с комплектите изтеглящи скоби.

Клемите за електрическия монтаж са описани на задния капак на контролерите. Свързването е препоръчително да се извършва с изолирани проводници със сечение от 0,35 до 0,75 mm². Не се препоръчва използване на термоконтролерите за директно управление на силови нагревателни (охладителни) елементи. Препоръчително е използването на електронни (тиристорни) силови комутационни елементи за управление на нагревателите, поради честите комутации и бързото износване на механичните (контакторни) комутационни елементи. Примерни схеми на свързване на термоконтролер са показани на фигурите.

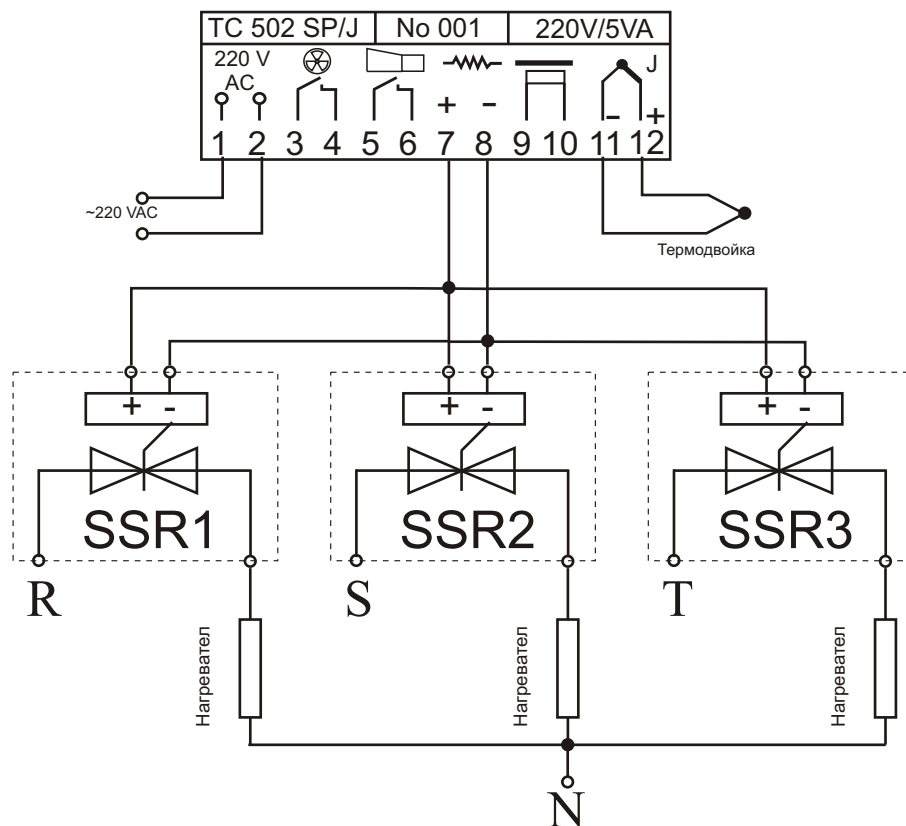

Схема за управление с терморезистори Pt100

ЗАБЕЛЕЖКА:
За двупроводно свързване се свързват накъсо клемите 10 и 11.

Схема за управление на трифазни товари в звезда с електронни релета тип Solid state relay:

ВНИМАНИЕ! За да се осигури предпазване на силовите елементи от дефектиране при евентуални къси съединения да се използват предпазители бързоизключващи, стопяеми или автоматични с "А" характеристика.